

Lokaal Sportakkoord Heemskerk II

Juni 2023

Heel Heemskerk

beweegt

Aanleiding herijking Lokaal Sportakkoord Heemskerk

In 2019 hebben we met de sportaanbieders en maatschappelijke partners als een van de eerste in Nederland een Lokaal Sportakkoord getekend. Hier zijn mooie initiatieven en samenwerkingen uit voortgekomen. Hier gaan we mee door, maar wel met een nieuw herijkt Lokaal Sportakkoord. De aanleiding van het vernieuwen van het Lokaal Sportakkoord is het landelijke Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) waar het Sportakkoord II ook onder valt. Het Sportakkoord Heemskerk moet aansluiten bij het Sportakkoord II dat op landelijk niveau is gesloten. Het Sportakkoord II erkent de uitdagingen waar de sportsector voor staat:

- Het sportaanbod bij sportaanbieders sluit (te vaak) onvoldoende aan op de veranderende behoefte van de sporter op zowel kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid
- De uitstroom bij sportclubs in bepaalde groepen zoals 12- tot 18-jarigen is te hoog.
- Als volwassenen eenmaal zijn gestopt met sporten, komen zij moeilijk weer in beweging en terug bij de sportaanbieders.
- De ondersteuning van en dienstverlening aan de sportaanbieders is erg versnipperd.
- De maatschappelijke waarde van (top)sport is nog te beperkt zichtbaar.
- Sport en sportief bewegen zit te weinig in gedrag en routine van alle inwoners van Nederland.
- Als we als samenleving doorgaan op de huidige voet, is in 2040 één op de drie Nederlanders chronisch ziek.

In het Sportakkoord II zijn 3 - nieuwe - ambities afgesproken, te weten:

1. We werken samen aan een stevig **fundament**. De voorwaarden om te kunnen sporten en daar plezier aan te beleven verbeteren. Investeren in kwalitatief sterke sportaanbieders die toegankelijk en veilig zijn voor iedereen.
2. We werken aan een groter **bereik**. Meer mensen voelen zich aangesproken en uitgenodigd om te gaan sporten en bewegen. Door drempels te verlagen, mensen te prikkelen en succesverhalen te delen.
3. Meer **betekenis van sport** als waarde voor de maatschappij: energie, plezier en zingeving, tegengaan eenzaamheid en kansenongelijkheid en het bevorderen van gezondheid.

De 6 thema's van het Sportakkoord II zijn vrijwel onveranderd:

- Inclusie en diversiteit
- Sociaal veilige sport
- Vitale sportaanbieders
- Vaardig in bewegen
- Ruimte voor sport en bewegen
- Maatschappelijke waarde van topsport

Aanpak Lokaal Sportakkoord Heemskerk: herijking en uitvoering

Voor uitvoering van het Sportakkoord II op lokaal niveau wordt via de brede SPUK uitvoeringsgeld beschikbaar gesteld. Om in aanmerking te komen voor deze gelden moet het Lokaal Sportakkoord Heemskerk worden herijkt. Hoe hebben we dit aangepakt en hoe gaan we de uitvoering inrichten?

Belangrijk is hierin de coördinator sport en preventie: Francis Heijneker van Team Sportservice Kennemerland (fheijneker@teamsportservice.nl). Deze functionaris heeft de herijking gecoördineerd en coördineert ook de uitvoering van het Lokaal Sportakkoord.

Daarnaast is er een lokaal kernteam dat de regie voert over de herijking en uitvoering van het Lokaal Sportakkoord. Dit kernteam, in Heemskerk genaamd klankbordgroep, bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeente (beleidsadviseurs sport en gezondheid), de lokale sportsector (Team Sportservice Kennemerland) en maatschappelijke organisaties (Heliomare, GGD Kennemerland, Huisartsenvereniging Midden-Kennemerland). De gemeente en de partners in het lokaal kernteam

werken mee aan activiteiten rondom monitoring en evaluatie die in het kader van het Sportakkoord en de Brede SPUK plaatsvinden periode 2023-2026.

We hebben het Sportakkoord Heemskerk herijkt op basis van de inhoud van het landelijk Sportakkoord II en de ambities die hierin zijn opgenomen. Hierbij hebben we de afspraken uit het vorige akkoord losgelaten om echt te focussen op wat er nu nodig is en speelt bij de verenigingen. Bij deze vernieuwing hebben we de bijdrage gevraagd van de sportclubs, ondernemers in de sport en maatschappelijke instellingen. Op 15 mei hebben we een bijeenkomst georganiseerd waarin we samen met de aanwezige 20 partners nagedacht hebben over hoe we de lokale ambities voor de komende 4 jaar een extra impuls kunnen geven. Er waren verschillende gespreksrondes per ambitie (fundament, bereik, betekenis). Uit deze gesprekken zijn hoofdlijnen voortgekomen die we meenemen in dit herijkte Sportakkoord. Komende maanden gaan we verder in gesprek met de partners om hier concrete actieplannen voor te maken.

Er zal afstemming zijn met de door NOC*NSF aangestelde adviseur lokale sport. Samen wordt gekeken wat er al is en op welke punten winst te behalen valt. Het doel hiervan is het versterken van de lokale sportsector. In de gemeente is momenteel geen lokaal sportplatform actief. In samenspraak met de verenigingsadviseurs van Team Sportservice, de adviseur lokale sport en de klankbordgroep zal de gemeente kijken hoe er gewerkt kan worden aan meer onderlinge samenwerking tussen lokale sportaanbieders. Er zal gekeken worden of er daadwerkelijk een sportplatform ingericht moet worden of dat versterking van de bestaande structuur volstaat. Het instellen van een lokale sportraad, als vorm voor een sportplatform, ligt daarbij niet in de lijn der verwachting

De gemeente zet verschillende buurtsportcoaches in en hierbij is sprake van een koppeling met het lokaal Sportakkoord. De verenigingsadviseurs hebben de taak ondersteuning te bieden bij het vitaal houden van verenigingen en werken hiermee aan het verstevigen van het fundament. Aandachtspunt de komende jaren zal zijn een sociaal veilig sportklimaat creëren. De buurtsportcoaches zijn in overleg met sportaanbieders en maatschappelijke partners om sport- en beweegaanbod op te zetten dat aansluit bij de wensen van inwoners, inclusie en diversiteit worden hierin meegenomen. Met het aanbieden van de programma's Sportmix en MRT en de projecten die worden aangeboden op en in samenwerking met basisscholen wordt er gewerkt aan het thema vaardig in bewegen. Aandachtspunt de komende jaren is het thema ruimte voor sport en bewegen wat de gemeente gaat meenemen in de ontwikkeling van het nieuwe beleidsplan sport. De maatschappelijke waarde van topsport wordt uitgedragen door het jaarlijks huldigen van de Heemskerkse sportkampioenen. De organisatie van deze huldiging is de taak van de buurtsportcoaches.

Afspraken en intenties

Per ambitie noemen we de punten waar we de komende jaren in gezamenlijkheid aan gaan werken. In dit samenspel versterken gemeente, Team Sportservice, sportverenigingen, sportaanbieders en maatschappelijke organisaties elkaar met als einddoel: toekomstbestendige sportverenigingen en sportaanbieders, plus meer Heemskerkers die bewegen.

Het fundament op orde

Hoe wordt het fundament (vitale sportaanbieders, duurzaam beleid) van de lokale sportsector versterkt?

- Passend en zichtbaar aanbod verenigingsondersteuning
Vitale verenigingen zijn belangrijk voor het fundament van de lokale sportsector. Hiervoor moet goede verenigingsondersteuning worden aangeboden die aansluit bij de behoeften van de sportaanbieders, zichtbaar is en die ook inzicht heeft in het aanvullend aanbod vanuit de sportbonden.
- Kader op orde
Het kunnen beschikken over voldoende geschikte vrijwilligers, bestuursleden en trainers is een gedeelde zorg van de sportclubs. Hiervoor is ondersteuning nodig in onder andere het opleiden van de trainers, begeleiders en bestuursleden. Dit kan zijn het vergroten van kennis over een bepaalde doelgroep of bijvoorbeeld het verbeteren van didactische, pedagogische of

sport inhoudelijke kennis. Mogelijkheid: servicelijn van het Sportakkoord benutten om trainers kosteloos op te kunnen leiden.

- Vrijwilligers waarderen
Vrijwilligers zijn belangrijk voor het fundament van de vereniging. Tegenwoordig is het lastig om vrijwilligers aan te trekken en te behouden. Daarom is het raadzaam dat clubs hun vrijwilligers waarderen, bijvoorbeeld acties ten behoeve van de binding en waardering (feest, kleine attentie). Idee: uitruil doen met verschillende verenigingen, bijvoorbeeld een golfsessie bij de golfvereniging. Andere idee: aanstellen vrijwilligerscoördinator. De gemeente ziet hier ook een rol in en gaat onderzoeken of zij hier in de subsidieverlening iets voor kan betekenen.
- Zichtbaarheid van ondersteuning en 'spin in het web'
Team Sportservice is de uitvoeringsorganisatie op gebied van sport en bewegen van de gemeente Heemskerk. Zij is het aanspreekpunt voor verenigingen en een verbindende schakel. Deze rol is nog niet voor elke vereniging duidelijk. Komende tijd gaan we kijken hoe we de rol van Team Sportservice beter zichtbaar kunnen maken.
- Sociale veiligheid en integriteit
In de periode 2023–2026 gaat de gemeente (in samenspraak met de klankbordgroep) werken aan een plan van aanpak om sociale veiligheid en integriteit op lokaal niveau bij alle sportaanbieders waarmee de gemeente een relatie heeft te stimuleren en hierbij waar nodig te ondersteunen. Een eerste stap hierin is horen hoe de sportaanbieders sociale veiligheid bij hun club regelen, waar ze tegenaan lopen en waar ze ondersteuning behoeven. Denk aan: bestuursreglement over veilige sportcultuur, VOG's, aanstellen vertrouwenspersoon.
- Clubondersteuning
In de periode 2023–2026 gaan de gemeente, lokale verenigingsondersteuners en de adviseur lokale sport (samen met de klankbordgroep) in gesprek om de toegang, coördinatie en kwaliteit van clubondersteuning op lokaal of regionaal niveau te verbeteren. De mogelijkheid om één loket voor clubondersteuning in te richten wordt hierbij onderzocht. Team Sportservice is in feite al een loket voor clubondersteuning, maar we gaan kijken of hier verbeteringen in kunnen worden aangebracht op basis van de wensen van de verenigingen.
- Koppeling bedrijfsleven en verenigingen
Binnen verenigingen kan gekeken worden of (ouders van) leden ingezet kunnen worden voor het koppelen van bedrijven aan de vereniging. Denk daarbij niet alleen aan sponsoring in euro's, maar ook in het aanbieden van diensten/ meedenken vanuit een bepaalde (bedrijfs)expertise ten bate van de vereniging.

Bereik

Hoe wordt het bereik (draagvlak partners, deelname partners) van het lokale Sportakkoord vergroot? En hoe zorgen we er daarmee voor dat het aantal mensen dat we in beweging brengen groeit? Het gaat hierbij om het aanspreken van nieuwe doelgroepen en groepen mensen die te weinig sporten en bewegen.

- Meer samenwerken door netwerkbijeenkomsten
De partijen hebben aangegeven behoefte te hebben aan meer netwerkbijeenkomsten om samen na te denken over samenwerkingen, inspiratie op te doen en kennis en kunde uit te wisselen.
- Samenwerking onderling
Verenigingen kunnen onderling met elkaar samenwerken om aantrekkelijk te zijn voor verschillende doelgroepen.
- Sporten toegankelijker maken voor mensen met minder geld
Vanaf juni 2023 sluit de gemeente zich aan bij het Jeugdfonds sport en cultuur. Hierdoor wordt het sporten toegankelijker voor kinderen waarvan de ouders minder geld te besteden hebben. Een lokale intermediair kan het verenigings/lesgeld aanvragen bij het fonds zodat de ouders hiervoor niets hoeven te regelen. Aandacht en zichtbaarheid voor de mogelijkheden van het Jeugdfonds sport en cultuur zijn een aandachtspunt voor de komende tijd. Alle verenigingen moeten op de hoogte zijn van deze regeling, alsmede maatschappelijke organisaties waarvan medewerkers als intermediair kunnen optreden.

- Sport en bewegen laagdrempelig maken
Soms is het lastig om te weten welke sport- of beweegactiviteit én aanbieder er bij iemand past. Ook kan de drempel om naar een sportaanbieder te gaan groot zijn. In 2023 worden door de buurtsportcoach in een pilot sport- en spelavonden georganiseerd voor volwassenen. Met deze avonden willen we de deelnemers op een laagdrempelige manier kennis laten maken met bewegen. De buurtsportcoach komt op deze manier in contact met een doelgroep die normaal niet sport en kan ze hiermee verder helpen.
- Nadenken over flexibele/andere lidmaatschapsvormen
Sportverenigingen bieden veelal een lidmaatschapsvorm aan waarbij twee keer per week trainen en een competitiewedstrijd de standaard is. Deze vorm sluit steeds minder aan bij de flexibiliteit die mensen willen in hun leven. Verenigingen kunnen nadenken over meer flexibele lidmaatschapsvormen, bijvoorbeeld zonder competitiewedstrijd of een multisportabonnement tussen meerdere aanbieders.
- Inzet maatschappelijke partners om doelgroep te bereiken
Je kunt bijvoorbeeld bij de ouderen vereniging KBO je verhaal doen als gezamenlijke sportaanbieder, dan word je zichtbaar bij de doelgroep senioren. Mensen met een lage sociaal economische status (lage ses) en anderstaligen kan je mogelijk bereiken via de buurthuizen van MET Heemskerk. Tip: ken de wijken, waar is inzet/hulp het hardst nodig?
- In gesprek met de doelgroep: ga naar ze toe!
Wat is hun drijfveer of belemmering om wel/niet te bewegen? Speel bij de werving in op het juiste aspect (fit worden, sociale contacten opdoen, etc). Inzicht in- en aansluiten op veranderende behoeftes in de maatschappij. Innovatieve initiatieven blijven ondersteunen vanuit het uitvoeringsbudget lokaal Sportakkoord.
- Zichtbaarheid van het aanbod vergroten
Ideeën: kalender met activiteiten/open dagen van verenigingen, overzicht van het sportaanbod, evenementen organiseren of open dag, Dag van de Sport, sportgerelateerde open dagen bijvoorbeeld racketdag, baldag, open dag sportboulevard, inzetten ambassadeurs/peers.
- Bereik Sportakkoord vergroten
Delen van goede voorbeelden / initiatieven. Zodat elke partij kan zien wat de mogelijkheden zijn en waarvoor een aanvraag gedaan kan worden.
- Toevoegen commerciële sportaanbieders
Naast sportverenigingen zijn er ook commerciële sportaanbieders actief in de gemeente. Zij zorgen o.a. voor diversiteit binnen het lokale sportaanbod. Er kan meer samengewerkt worden met commerciële sportaanbieders met het uiteindelijke doel om meer Heemskerkers in beweging te krijgen.

Betekenis

Hoe wordt de betekenis van sport op lokaal niveau zichtbaar gemaakt en benut (podium topsport benutten, verbinding met GALA, IZA, School & Omgeving)?

- Zichtbaarheid van het sporten en sportverenigingen
Een manier om dit te doen is om succesverhalen te delen of een column te schrijven, bijvoorbeeld middels een sportpagina in de Heemskerkse Courant. Team Sportservice neemt op dit punt een coördinerende rol. Het doel is om de maatschappelijke waarde zichtbaar maken.
- Huldigen van Sportkampioenen
De gemeente gaat vanaf 2023 haar sportkampioenen weer jaarlijks huldigen. Hiermee wordt de topsport, maar ook het lezier in en het belang van sport, onder de aandacht gebracht.
- Inzet buurtsportcoaches
Met de inzet van buurtsportcoaches gekoppeld aan GALA kan je de maatschappelijke betekenis van sport en bewegen onderschrijven.